

SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

6645 sayılı, Sosyal Güvenlik Kanunu ile Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 23.04.2015 tarih 29335 sayılı, Resmi Gazete de yayımlanmış, t.r. Torba kanun olarak yürürlüğe giren kanunla farklı kanunlarda değişiklikler yapılmıştır. Bu sirkülerimizde yalnızca Sosyal Güvenlik Mevzuatında ortaya çıkan değişiklikler hakkında açıklamalar bulunmaktadır. Mevzuatta yapılan değişiklikler için ayrıca ilgili kurumlar tarafından yönetmelik ve genelgeler yayımlanacaktır. İlgili bölümlerde yürürlük tarihi belirtilmemiş ise kanunun resmi gazetede yayımlandığı, yürürlük tarihidir.

6111 sayılı kanun kapsamında verilen hatalı bildirimler nedeniyle ortaya çıkan gecikme zammı tahsil edilmeyecektir.

2015/Nisan ayı ve öncesi hatalı ortalama sigortalı sayısını bildirim nedeniyle ile SGK verilen düzeltme bildirimleri üzerinden ayrıca gecikme zammı hesaplanmayacaktır.

Konuya ilişkin olarak 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici madde eklenmiştir.

5611 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi ile sigortalıların sigorta primi desteğinden maddenin yayımlandığı ay ve öncesine ilişkin olmak üzere ortalama sigortalı sayısını, hesaplanmasında sebebiyle yersiz yararlanmış, tespit edilen işverenlerin yersiz yararlanmış ve viki tutarları,na ilişkin 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası, hükümleri uygulanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce sigorta primi tevkifinden yersiz yararlanmış, tespit edilip tahsil edilen primlere ait gecikme cezası, gecikme zamları, iade ve mahsup edilmez.

-Kurum Tarafından Yürütülen Bazı Eğitim Programları İçin Çalışanların Kişilerinin Stihdam Tevki

18 yaşından büyük, 29 yaşından küçük olanlardan Türkiye Kurumu tarafından 31/12/2016 tarihine kadar çalışılan işverenlerin eğitim programları, tamamlayanların üç ay içinde işe alınması, ve iş yerinin bir önceki takvim dönemindeki personel sayısına ilave olması, artış ile asgari ücretin SGK priminin işveren tarafından ödenmektedir.

Konuya ilişkin olarak 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici madde eklenmiştir.

5611 sayılı Kanunun 15 nci maddesi 18 yaşından büyük, 29 yaşından küçük olanlardan Türkiye Kurumu tarafından 31/12/2016 tarihine kadar çalışılan işverenlerin eğitim programları, tamamlayanların;

a) Programını bitimini müteakip en geç üç ay içinde programı tamamladıkları, meslek alanında özel sektör işverenleri tarafından 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında işe alınması, ve

b) İşverenler tarafından, yoldan bir önceki takvim yılında iş yerinden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olması,

kayıdyla işverenler tarafından iş yerinin imalat sanayi sektöründe faaliyet göstermesi hâlinde 42 ay, diğer sektörlerde ise 30 ay süre ile 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi

uygulan,ktan sonra kalan sigorta primlerinin i veren hisselerine ait oran,na göre ve ayn, Kanununun 82 nci maddesi uyar,ınca belirlenen prime esas kazanç alt s,n,r, üzerinden hesaplanan tutar Fondan kar ,lan,r. 30/06/2015 tarihine kadar ba layan i ba , e itim programlar,n,n kat,l,mc,lar, için bu f,kradaki süreler 6 ay art,r,ml, uygulan,r.

Birinci f,kra kapsam,nda destekten yararlanacak imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren i yerleri, i kollar,na göre Avrupa Toplulu u Ekonomik Faaliyetlerin statistiki S,n,flamas, dikkate al,narak Bakanl,k taraf,ndan belirlenir.

veren hissesine ait primlerin Fondan kar ,lanabilmesi için i verenlerin çal, t,rd,klar, sigortal,larla ilgili olarak; 5510 say,l, Kanun uyar,ınca ayl,k prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi, sigortal,lar,n tamam,na ait sigorta primlerinin sigortal, hissesine isabet eden tutar, ile Hazine ve Fon taraf,ndan kar ,lanmayan i veren hissesine ait tutar, yasal süresi içinde ödemesi ve kapsama giren sigortal,n,n i e al,nd, , i yerinden dolayı, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezas, ve bunlara ili kin gecikme cezas, ve gecikme zamm, borcu bulunmamas, artt,r.

Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezas, ve bunlara ili kin gecikme cezas, ve gecikme zamm, borçlar,n,n 6183 say,l, Kanununun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmi veya ilgili di er kanunlar uyar,ınca prim borçlar,n,n yeniden yap,land,r,lm, ve taksitlendirilmi olmas,, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yap,land,r,ma devam etti i sürece i verenlerin bu f,kra hükmünden yararlanmas,na engel te kil etmez.

Yap,lan kontrol ve denetimlerde, çal, t,rd, , ki ileri sigortal, olarak bildirmede i tespit edilen i verenler bir y,l süreyle bu maddeyle sa lanan destek unsurlar,ndan yararlanamaz.

Bu madde hükümleri; kamu idaresine ait i yerleri, 21/4/2005 tarihli ve 5335 say,l, Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci f,kras, kapsam,na giren kurum ve kurulu lara ait i yerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 say,l, Devlet hale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 say,l, Kamu hale Kanununa ve uluslararası, anla ma hükümlerine istinaden yap,lan al,m ve yap,m i leri ile 4734 say,l, Kanundan istisna olan al,m ve yap,m i lerine ili kin i yerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çal, anlar ve yurt d, ,nda çal, an sigortal,lar hakk,nda uygulanmaz.

Fondan kar ,lanan prim tutarlar,, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalar,nda gider veya maliyet unsuru olarak dikkate al,nmaz.

Bakanlar Kurulu, birinci f,krada belirtilen tarihi birer y,l süreyle ve en çok 31/12/2018ø kadar ertelemeye yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmas,na ili kin usul ve esaslar Bakanl,k taraf,ndan belirlenir.ö

Çal, an Ki ilerin izin Süreleri Uzat,ld,

Çal, an;

- evlenmesi veya evlat edinmesi ya da ana veya babas,n,n, e inin, karde inin, çocu unun ölümü hâlinde üç gün,
- e inin do um yapmas, hâlinde ise be gün ücretli izin

kullanabilecektir.

Konuya ili kin Kanun maddesi a a ,daki gibidir.

MADDE 35 ó 4857 say,l, Kanununun 46 nc, maddesinin üçüncü f,kras,n,n (b) bendi ile 55 inci maddesinin birinci f,kras,n,n (,) bendi öEk 2 nci maddede say,lan izin süreleri,ö ekinde de i tirilmi , 104 üncü maddesinin ikinci f,kras,nda yer alan öve 65 inciö ibaresi madde metninden ç,kar,lm, ve Kanuna a a ,daki ek madde eklenmi tir.

öMazeret izni

EK MADDE 2 ó çiyeye; evlenmesi veya evlat edinmesi ya da ana veya babas,n,n, e inin, karde inin, çocu unun ölüümü hâlinde üç gün, e inin do um yapmas, hâlinde ise be gün ücretli izin verilir.

çilerin en az yüzde yetmi oran,nda engelli veya süre en hastal, , olan çocu unun tedavisinde, hastal,k raporuna dayal, olarak ve çal, an ebeveynden sadece biri taraf,ndan kullan,lm,as, kayd,yla, bir y,l içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar ücretli izin verilir.ö

Baz, sektörlerde gece çal, ma süresi esnekle tirildi

Turizm, özel güvenlik ve sa l,k hizmeti yürütülen i yerlerinde; çal, an,n yaz,l, onay,n,n al,nmas, art,yla yedi buçuk saatin üzerinde gece çal, mas, yapt,r,labilecektir.

Konuya ili kin olarak 4857 say,l, Kanununun 69 uncu maddesinin üçüncü f,kras,na a a ,daki cümle eklenmi tir.

öAncak, turizm, özel güvenlik ve sa l,k hizmeti yürütülen i lerde i çinin yaz,l, onay,n,n al,nmas, art,yla yedi buçuk saatin üzerinde gece çal, mas, yapt,r,labilir.ö

Ba ,ms,z Çal, anlar,n Emekli Maa lar,ndan Yap,lan %15 Kesinti Oran, %10a Dü ürülmü tür

Esnaf, limited irket orta ,, A kurucu orta , ile yönetim kurulu üyesi emeklilerden %15 Sosyal Güvenlik Destek Primi kesilmektedir.01.07.2015 tarihinden itibaren kesinti oran, %10 olarak uygulanacaktır.

yeri Sahiplerinin SGK Prim Ödemesine Esas Ücret Beyan, S,n,r, verenin Tercihine B,rak,ld,

yeri sahiplerinin 4/b kapsam,ndaki (Eski sistemde ba kur) SGK prim hesaplamas,nda esas ücret, çal, t,r,lan personelin ücretinden dü ük olam,yordu. Bu kanunla ilgili madde iptal edilmi , 01.10.2008 tarihi esas al,narak asgari ücretten a a , olmamak ve tavan ücreti a amamak kayd, ile ba kur primi hesaplanarak ödenebilecektir.

On ki Ay ve Daha Uzun Bir Süreye Ait ba kur prim borçlar, silinebilecektir.

Nisan 2015 dönemi itibari ile 12 ay ve daha fazla süreye ili kin prim borcu bulunanlar,n, bu sürelelere ili kin prim borçlar,n,, üç ay içinde ödeyebilir veya silebilirler. Bu süre içinde ödenmez ise SGK sistemlerinde prim borçlar, iptal edilecektir. Ki iler daha sonra dilerler ise bu süreleri borçlanabilir ve emeklili ine sayd,rabilirler.

Konuya ili kin 5510 say,l, Kanuna a a ,daki geçici madde eklenmi tir.

öGEÇ C MADDE 63 ó Kendi ad,na ve hesap,na ba ,ms,z çal, anlarla tar,mda kendi ad,na ve hesap,na ba ,ms,z çal, anlardan, Kuruma kay,t ve tescilleri yap,ld, , hâlde, bu maddenin yay,mlandı, , ay,n sonu itibar,yla 12 ay ve daha fazla süreye ili kin prim borcu bulunanlar,n, bu sürelerle ili kin prim borçlar,n,, bu maddenin yürürlü e girdi i tarihi takip eden ay ba ,ndan itibaren üç ay içinde ödememeleri veya ilgili kanunlar, uyar,nca yap,land,rmamalar, hâlinde, prim ödemesi bulunan sigortal,lar,n daha önce ödedikleri primlerin tam olarak kar ,lad, , ay,n sonu itibar,yla, prim ödemesi bulunmayan sigortal,lar,n ise tescil tarihi itibar,yla sigortal,l, , durdurulur. Durdurulan süreler sigortal,l,k süresi olarak de erlendirilmez ve bu sürelerle ili kin Kurum alacaklar, takip edilmeyerek bunlara Kurum alacaklar, aras,nda yer verilmez. Sigortal,l,klar, durdurulanlardan bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci f,kras,n,n (b) bendi kapsam,nda çal, maya devam edenlerin sigortal,l,klar, bu maddenin yay,m tarihini takip eden ay ba , itibar,yla yeniden ba lat,l,r.

Ancak, daha sonra sigortal, ya da hak sahipleri taraf,ndan talep edilmesi hâlinde durdurulan sigortal,l,k sürelerinin tamam,, talep tarihinde 80 inci maddenin ikinci f,kras,na göre belirlenecek prime esas kazanç tutar, üzerinden borç tutar, hesaplanarak ihya edilir. Hesaplanan borç tutar,n,n tamam,n,, borcun tebli tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde, bu süreler sigortal,l,k süresi olarak de erlendirilir. Tebli edilen borç tutar,n,n bu süre içinde tamamen ödenmemesi hâlinde bu süreler sigortal,l,k süresi olarak de erlendirilmez ve bu madde kapsam,nda ödenmi olan tutarlar ilgilinin prim ve prime ili kin borcunun bulunmamas, kayd,yla faizsiz olarak iade edilir. hya edilerek kazan,lan hizmet süreleri borcun ödendi i tarihten itibaren geçerli say,l,r.

Birinci f,kraya göre sigortal,l,klar, durdurulanlar ile bunlar,n bakmakla yükümlü oldu u ki iler hakk,nda 1/1/2012 tarihinden bu maddenin yürürlük tarihine kadar durdurulan süreler için genel sa l,k sigortas, hükümleri uygulanmaz.

Sigortal,l,klar, önceki kanunlara göre durdurulanlar için de bu maddenin ikinci f,kras, hükmü uygulan,r.

Bu maddenin uygulanmas,na ili kin usul ve esaslar Kurum taraf,ndan belirlenir.ö

SGK Taraf,ndan Rücu Edilen Baz, Borçlara Ödeme Kolayl, , Getirildi.

kazas, ve meslek hastal, ,, hastal,k, malullük, adi malullük ve ölüm hâlleri ile sigortal,ya, genel sa l,k sigortal,s,na veya bunlar,n bakmakla yükümlü oldu u ki ilere yönelik fiiller nedeniyle SGK taraf,ndan sigortal,ya veya yak,na yap,lan ödemeler daha sonra i verenlerden veya ilgili ki ilerden istenilmektedir. Mahkeme karar, ile kesinle en ve tahsil a amas,na gelen bu borçlara ödeme kolayl, , getirildi.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçlular,n 31.07.2015 tarihine kadar Kuruma ba vuruda bulunmalar,, ilk taksiti 31.08.2015 tarihi itibariyle, di er taksitlerini ise iki er ayl,k dönemler hâlinde azami on sekiz e it taksitte ödemeleri gerekir.

Konuya ili kin 5510 say,l, Kanuna a a ,daki geçici madde eklenmi tir.

öGEÇ C MADDE 64 ó verenlerin ve/veya üçüncü ah,slar,n, 31/12/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bu Kanunun 14 üncü, 21 inci, 23 üncü, 39 uncu ve 76 nc, maddeleri, 506 say,l, Kanunun mülga 10 uncu, 26 nc,, 27 nci, 28 inci ve 39 uncu maddeleri, 1479 say,l, Kanunun mülga 63 üncü maddesi ve 5434 say,l, Kanunun mülga 129 uncu maddesi gere ince i kazas, ve meslek hastal, ,, hastal,k, malullük, adi malullük ve ölüm hâlleri ile sigortal,ya, genel sa l,k sigortal,s,na veya bunlar,n bakmakla yükümlü oldu u ki ilere yönelik fiiller nedeniyle, kesinle mi mahkeme karar, sonucu ödemekle yükümlü bulunduklar, her türlü borçlar,na, kanuni faiz uygulanan sürenin

bu lang,c,ndan bu maddenin yay,mlandı, , tarihe kadar geçen süre için Y-ÜFE ayl,k de i im oranlar, esas al,narak hesaplanacak tutar,n, bu maddede belirtilen ekilde ve süre içinde ödenmesi hâlinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.

Söz konusu mahkeme kararlar,na ili kin yarg,lama giderleri ile vekâlet ücreti, pe in ödeme hâlinde pe in ödeme tarihi, taksitle ödeme hâlinde son taksit tarihine kadar geçen süre için Y-ÜFE ayl,k de i im oranlar, esas al,n,p hesaplanarak son taksit tutar,yla birlikte defaten yat,r,l,r.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçlular,n bu maddenin yay,mlandı, , tarihi izleyen ay ba ,ndan itibaren üç ay içinde Kuruma ba vuruda bulunmalar,, ilk taksiti bu maddenin yay,mlandı, , tarihi izleyen ay ba ,ndan itibaren dört ay içinde, di er taksitlerini ise iki er ayl,k dönemler hâlinde azami on sekiz e it taksitte ödemeleri gerekir.

Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutar,n ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi hâlinde, bu tutar için bu maddenin yay,mlandı, , tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz al,nmaz.

Bu maddeye göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim y,l,nda iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlar,n,n son taksiti izleyen ay,n sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 4/12/1984 tarihli ve 3095 say,l, Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine li kin Kanuna göre hesaplanacak yasal faizi ile birlikte ödenmesi art,yla bu madde hükümlerinden yararlan,l,r. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen ekilde de ödenmemesi veya bir takvim y,l,nda ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakk, kaybedilir. Bu hüküm, alacaklar, tahsil daireleri aç,s,ndan taksitlendirilen alacaklar için ayr, ayr, uygulan,r.

Geçici 60 ,nc, maddenin dördüncü f,kras,n,n (b) ve (c) bentleri, yedinci, sekizinci, onuncu, on be inci ve on sekizinci f,kralar, bu maddeden yararlanmak için ba vuranlar hakk,nda da uygulan,r.

Bu maddenin uygulanmas,na ili kin usul ve esaslar, belirlemeye Kurum yetkilidir

Sayg,lar,m,zlaı